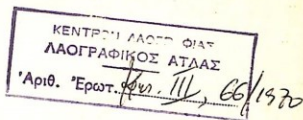


66

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)



A!

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ



ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δεκέμβριος 1968 - Φεβρουάριος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ



ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) *Χραιοῦν*.....
(παλαιότερον ὄνομα :), Ἐπαρχίας *Μοναστροφείου*
Νομοῦ *Ἡρακλείου*.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Τιμήτριος Ἐμ-*
μηνονοσίου.... ἐπάγγελμα *Διδάσκων*.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Χραιοῦν*... *Μοναστροφείου*...
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... *40*.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Αἰκατογιωκάκης Γεώργιος* καὶ Ἐμ-
μηνονοσίου... *Χραιοῦν*.....
ἡλικία... *70*.... γραμματικαὶ γνώσεις *Σ.Σ. Γυμνασίου*
..... τόπος καταγωγῆς *Χραιοῦν Μοναστροφείου*
.....
- β) *Πατρίδης* *Μοναστροφείου* καὶ *Χραιοῦν* *Μοναστροφείου* *ἐκείν*
62

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σπορὰν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; *Διαβάνη* *Βουκίη* *Βελιόμητροι* *Γαίκαταῶδες* *Χάρι-*
βροι *Μορφή* *Ανεμόμυλος* *Διά* *σωροῖν* *Ο* *Μέμκος* *Νεχίμα* *Σόχωρα*
Ρυαῖα *Τροχίδι*
Υπῆρχον αὐταὶ χωρίσται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; *Εκαλλί* *Κέντρο* *Μερικαί* *Οἶ* *ωῖο* *Εκταροχρμένωες*
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς ; β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους) ; γ) εἰς Κοινότητα ; δ) εἰς μονὰς κλπ. *Αρ. Νικαῖα*
Ὡς *κοῖν* *χωριανούς*.....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; *Κάτω* *ωαυδί* *μεκάν* *κάκ* *χαίμον* *ωαυρεῖ* *μικρά* *μερίδιο*
Ὅταν *ωαυρεῖ* *καὶ* *ἀπὸ* *μικρὰ* *καὶ* *μὲν* *ωαυρεῖ* *καὶ* *μικρὰ* *καὶ*
ωαυδιά *δίδου* *χοινοτόρητων* *καὶ* *χονέων* *δὲ* *Λαῖδι* *καρ-*
ωὸ *ὅπως* *γὰρ* *εὐνέμειν*

δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μέ καθυσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μέ κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; . . .

Ἐξωσύντες.. μέ.. παρὶς ζῶων.. καὶ.. μέ.. παρὶς
δαίμωνων.. σου.. ἔβλαψαν... οἱ.. παρορριζῶν.. ἔσταν
καὶ.. χέρσα.. χιρσάφια.. καὶ.. ἐμάψαν.. τοὺς.. δαίμονας
ἐν.. βορρῶν.. καὶ.. μέγα.. καὶ.. ἔσταν

2) Πότε έγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον

Ε' σας ; 40. 1.9.24. . ζωρια χαλασμε 40. κίτροχακ. μα δει
ήκανε πασο και 40 1928 εφ'αυαν τον ιωσφενου . -
Απο ποτε χρησιμοποιοιονται : το σιδηρουν αροτρον και αι γεωργι-
και μηχαναι εις τον τοπον σας ; . 40. ιωρδχο. ηρδε. 40. 1.9.13 μα
οι. ιωα. ιωεργαί. ιωπραν. εμω 40. 1.9.22 και' ιωεργαί.

1) Σιδηρούν άροτρον (τύποι αυτού, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

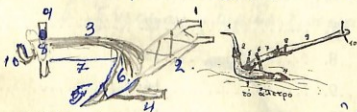
Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος ;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ εἴνεται ἡ προμή-

θεία αὐτοῦ; ἡ δὲ ἑστέρη τέτρα ἦσαν. ποτὲ τέτρα καὶ το
χρησιμοποιοῦμε καὶ το χρησιμοποιοῦμε ἀκόμη. μόνο εἰς
σωπότερα, χωρία, εἰς, καὶ βορῶν, εἰσάγαμε καὶ τὴν ἑστέρη

Παραθέσατε σχεδιογράφημα (ή φωτογραφία) εκάστου τύπου σιδηρού άρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. Χερσόνησος 4. Ποδοίρι 7. Βίβλος 10. Χάιντφορ
2. Έχαρας 5. Νηί 8. Καβρός
3. Γκαβαίρι 6. Παζαίρι 9. Ζωάδη



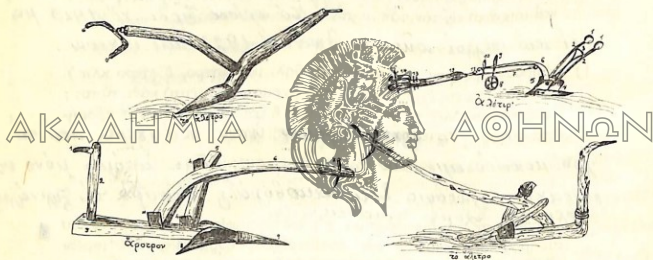
2) Τρακτέρ (από πότε είναι εν χρήσει;) *Ερωτησθέντα εδωχ. το 1957*

3) Μηχανή θερισμού ... *Χέν... ερ... από... με μηχανή*

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν). *Ἡμεῖς δὲ ἤλθμεν*
 5) Μηχανή ἀλωνισμού *Ἐρωτοαγωνία μετ' ἐμῶν τοῦ 1962.*

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκευάζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ
 παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *Ἡμεῖς μόντε κατασκευάζομεν.*
Ἡμεῖς μόντε κατασκευάζομεν.
καὶ... καὶ... κατασκευάζομεν.

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον
 σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκο-
 νιζόμενα ἐνταῦθα ;



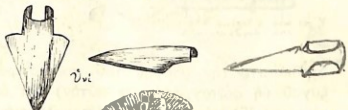
- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾷ-
 ται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς
 ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν
 ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

- | | | |
|---------|----------|----------|
| 1. | 6. | 11. |
| 2. | 7. | 12. |
| 3. | 8. | 13. |
| 4. | 9. | 14. |
| 5. | 10. | 15. |

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

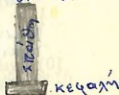
4) **Τὸ ὕνι.** Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὁλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν· δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχθυογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

βο' νχι... κοβ... ζυγινάγετρον... πωσκ... γιαι' έζα και' χω-
ράφις, κο' ιδιο... ειδικημια... βφικειδζ' αου' με φαις
φραβ... ερωσινε... εκο' ιωδαίρι.....



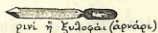
5) Ποιον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; ὀπίσθεν φέρει καὶ ποιο
τάκιον... ἰχθυοειδές.

6) Ήτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; Ξύλου

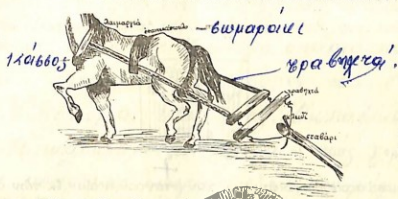


7) Ἔργαλειά διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

β. ἐνισπάρνι... μ. σπάρνα - δ. ἐσπάρνα... καὶ
δ. ζυγοσπάρνα - δερίδι. (σπάρνα σπάρνιδο).....



Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....



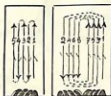
ζ'. Ἀροτρίαισις (ὄργωμα) καὶ σπορά

α) Ποιος ὠργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον): 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνθέα εἰς τὸν τοῖπον σας? *ὠργωναν.. παρ' ἀγρων*
οἱ.. ἄνδρες

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν).
Μόνος. Ἀνὰ βόδια. αἵρεται μετ' ἐξήκοντα ζεύγη. καὶ γὰρ καὶ πενήντα ζεύγη. ἐπεφρονεῖται ὑπονοθεῖται ἢ κυριεύεται. ἢ οἰοῖται. ἐκτιμᾷται. ἐξ αὐτὰ μέγα παλαιὰ εἶδη.
 2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον...
Εὔκα. βόδια συνδέονται καὶ ἐπένει. ρεζ καὶ λαυρα. μετὰ μιά. ἀνδράνια. διέσας ποὺ τῶν χίμαι. ἀεροκαθαρά. ἡμό. ὕψος. ἐνδρέκεται. ἀπο' ἐνδείας στο' θυγόν.
 3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὀργωμα? μετὰ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἅκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).
Βα. κοκκινοῦ. μετὰ σχοινί. κοκκ. λευκοῦ (Ζεύσι).

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργανον. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὥς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Χωρίζεται το χωράφι σε (κείματα) συσφαιρητήρια
μα. και όρθώνεται περιφρακτικώς και κατασκευάζονται
όργανα περιφρακτικώς ως εις το σχεδιάγραμμα (B) ;



Σημειώσατε με το σημείον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργανο τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη)
εἰς λαοῦδας (δηλ. σπορὴς ἢ σπορίεις, ντάμιες, θιασιές, μεσδράδες
κ.λ.π.) ; Γίνεσαι ὡς καμίζι

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρὶς (ἡ σποριά) ; με ἀὐλακιάν ;

Ενν... χωρίζομε με αυξάνον...

- 6) Πού υπάρχει η συνήθεια να γίνεται η σπορά του σίτου και άλλων δημητριακών μόνον με σκαπάνη, δηλ. να μη χρησιμοποιείται άροτρον ; *Όπου... δεν... μωσαν... και... αρχαίαν... ζωα*

η... μηχανή... διαδίδει... ενέργεια... ..

- 7) Ποίοι τρόποι ή είδη όργώματος (άροτριάσεως) ήσαν έν χρήσει παλαιότερον (ή σήμερον). Δηλ. ή διάνοιξις τών αϋλάκων μέ τόν ύνι: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ.

Trayling.....

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἐλλεί-
ψει δὲ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον
τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *Καὶ ἀντὶ τούτου...*

ἔκκειται δὲ... εἰδυρῶν... ράβδον... μὲ ὁμοίαν... ἔχει.
κοινωδὲν... τῇ... καὶ... ἀντὶ τούτου... (ὑπερ-
κερῶ)... καὶ... ἔχει... (καὶ... εἰς τὴν...).....

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργανον ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνι-
σμα, διβόλισμα); *Γίνεται... ὅταν... ὑποστρέψαν... χωραφί*
βοῖ... καὶ... χόρτα... καὶ... ἔχει... (ὑποστρέψαν...)

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα,
τσάπιδ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων
περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχε-
διάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχε-
διάσματά τινων ἐκ τούτων).



γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
που· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

σ. 7. ... εὐμαρῆς ... β. δ. ... εὐμοιρέτι ... δ. ... καιάμεν ... Βραχονέως



- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

σ. 7. ... εὐμαρῆς ... καὶ ... καὶ ... καιάμεν ... δ. ... ἔχουν
ζεχωριεῖς ... ἀγαμαίς

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.

σ. 7. ... καὶ ... εὐμαρῆς ... εὐμαρῆς ... καὶ ... καιάμεν ... δ. ... ἔχουν
καὶ ... εὐμαρῆς ... καιάμεν

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά.

σ. 7. ... εὐμαρῆς ... εὐμαρῆς ... εὐμαρῆς ... καιάμεν ... δ. ... ἔχουν
καὶ ... εὐμαρῆς ... καιάμεν

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμηλῶν ἐσπέρνοντο, ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς), καὶ ἄλλως.

σ. 7. ... εὐμαρῆς ... εὐμαρῆς ... εὐμαρῆς ... καιάμεν ... δ. ... ἔχουν
καὶ ... εὐμαρῆς ... καιάμεν

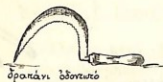
Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

Μ.ε. δρεπανί

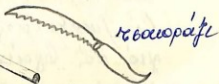


Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διατροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) Μ.ε. κοσσοράφι



3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν)

Μ.ε. ὁμαλὴ καὶ δρεπανιοῦ

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

Μ.ε. χειρολαβὴ ξύλινη (δρεπανοῦ χερό)

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) .. *οἱ χαρμολύτῃ (βιδουραχοί)* ; ..

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμῃ) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθίων) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) .. *θερίζομεν ἀεὶ ἀνέμειδεν· με δρεπανίσκην* ; ..

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

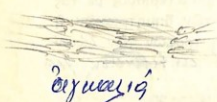
1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. .. *ἤ ἐρίωντο ὁ ὠόκασι* ; ..

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). ..

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰι ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; .. *οἱ ἄνδρες οἱ θεριστὰ καὶ ἀφύωνται ὠόκασι· δύο ἑξέσθρες μάκροισι (χεριές) μαζὶ· ἑξέμιναί· ἀχμοαίς* ; ..

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πίασμα τῆς χειρὸς) χωριστά ; "Οπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὗρισκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) .. *χωσάδεκοῦνται ὠόχρη· μαζί· ὠοί· αἱ· κερασαί· διακεκοῦνται* ; ..

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. *ἀγκυμαλίζ.*



ἀγκυμαλίζ



γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποίον ;

ἄνδρες καὶ γυναῖκες
ὑπάρχοντες καὶ θερισταί

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθεῖσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν)

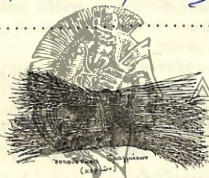
ἀκατέχως
ἐν μισθῷ

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λουντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσην (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

ὡς
ὡς
ὡς
ὡς
ὡς

2) Πώς ἐγίνετο τὸ δερμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλίες ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βρουῖλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δερματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ἰσοῦ. θεράπειά μου... γένεαι. ἀπὸ τοῦ ποιοῦ.
 δικαῶ. ἀνδρῶ. διερωτῶ. ὁ δὲ ποιῶ. ἐνέκει. μοι
 μερῶ. καὶ... φέρων. καὶ ποιεῖ. καὶ οἱ...
 ρυκαί. καὶ ἀντιρῶ. καὶ ἐνέκει. καὶ δέ. καὶ.
 μέ... ἀφ' αὐτῶ. ἀχρῶ. καὶ ἀντιρῶ...
 καὶ ἀντιρῶ. καὶ ἀντιρῶ. καὶ ἀντιρῶ. μέ. ἀντιρῶ.



ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

3) Τα δεματία μετά τὸ δέσιμον ἀφήνουντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνε-
κεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα
δεματία συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθεοῦντο ;

ἔμεναν... καὶ δαριάκις... ἀπορωσάμεν... ἢ ἐκκλίσκατο
 φέμεν... ἢ... καὶ ἐκ... ἀντεχίς... ἐξορσώτο... καὶ
 ἦτο... καὶ μελετήσαντο... ἐκ... καὶ αἰών... ὅσον...
 ἐποιοῦσάντο... χυρῖς... καὶ ἐίδος... ἀέ... ἀπὸ... ἐκ...

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον
 σας; *Ἀπὸ τοῦ 1915.*

2) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.

Γίνεται με τό μιστόν άροκραν κορινθίους
δύο έως τρεῖ φορές.....

1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρά χόρτα (π.χ. ραβάν, τριφύλλι, βίκον); Ἐσυνά, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

ἡνικαὶ οὐαρε. ωάνκα. κη. παυέρχεται. ποι βανού
 δυζ. : ωορά. : μαρωσ. : ἰδίως. : πριδαριού. : ωαν' κό'
 γέρε. (χασαίρε.) : καί. ἔδε. : κό. : καί. : φερε. : φρέσσο
 ἦ. : κό. : πόφωρε. : φρένκοχο. : ωαν' κό. : δίδομε. : τόν χερνῶ
 ρε.

2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σάνος καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). *θερίζεται με ἀνοίξιν με καιροῦ 19*

(Παραθέσάτε και σχεδιάσματα ή φωτογραφίας).....

και κό. αήνημα. πάτω. αποχρημένο. κα. ζήσαντη
και. ύστερα. κό. αποδυναμωμεν.

3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο ; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας)

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

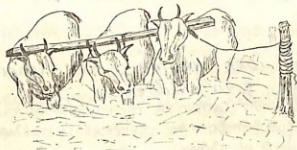
- [illegible]

- Πήχεται... θρυμματίζεται... και αντικαθίσταται
με ποσοδάκτυλο... και ραβδόμοιο ποσοδάκτυλο....

- Στοιχεία συζήτησης.....

- ...Εξαι... καὶ... χαίρειν... καὶ... ἐξ...
...καὶ... ἡ... ἀνέμους... διὰ... ἡ...

Ἰέρω· χύρω· ἐκποδίζομαι· δεινότης· καί·
μ. ἐβώ· οὐλοῦμαι· καί· ἐκείνη· ἐμπορεύμενη·
ἐνάντι· ἐκ· οὐρα· ἐχχύνουσα· δ· βαρύνουσα·



- α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλοῦ τοιοῦτου γίνεται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νίου ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κτ.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦν ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἐρχονται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

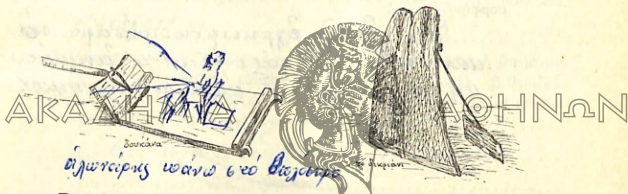
[illegible]

- 20 —

τες και σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα)...

ρέ' κο', ζυγόν' και' κο', ζούρα... στο' ζυγό'....
 Άνω' και' ζούρα... ενάδεξο' ε' βινέβρας' και'
 ωσίνω... ε' αινά' και' καιδία... και' ωσίνω... βαρίξ'
 και' ζο' αινά... ζινάδεξο' ε' βινέβρας' ε' οσόνω
 ε' οσόνω... και' ζινάδεξο' και' ζινάδεξο'

γ) Πού ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμού διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιοῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὥπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἑλασμάτων ἢ ἀποσχιδίων σκληροῦ λίθου ἐξαρτάται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ὀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχυῶν διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.



Σημειώσατε, ἔάν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο
μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνο,
βωλώσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
ακά. Ἐλυνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά μὲ ἀλωνι-
στικὸν μηχάνημα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά,
ρεβίθια κ.ἄ.) ἠλυνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῶων ζευγνομένων καὶ
περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχυῶν τούτων;

[illegible]

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἄλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Ἄρχιζε... ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἀπὸ τῆς...
10^{ης} ὁριζήτης... καὶ ἐκκλησιαστικῆς...
3-4 ἀποφαινομένης...

- 12) Ποια άλλα άλωνιστικά εργαλεία είναι ἐν χρήσει; (Εἷς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Καὶ ἐπεὶ ἐξημερώσατο ἡμεῖς καὶ
παύσαμεν διὰ τοῦτο καὶ ἀναπαύο-
μα καὶ ἀκούομεν κατὰ τὸν ἐρωτησίου.



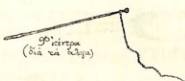
- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ
δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν
ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πτους στάχους ; ... *Ναι* ...

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἄλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'έκντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Ευχαριστοῦμαι το. π. Βασίλειον. π. ο. ε. ι.
 Διπλοῦν. ἄλλο. Γύρο.....

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἑνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἑνὸς στρώματος σταχυῶν ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δοῦλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἡλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

?... *Εργάζοντο... δοῦλας*



- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Μάλαμα

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ ἰδικὰ τοῦ ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τσοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνοῦραῖοι καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὁποῖοι εἶχον βοδία ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

οἱ ἴδιοι... οἱ γεωργοὶ... ἰδιαυκέα

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρήσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

οἱ χι

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

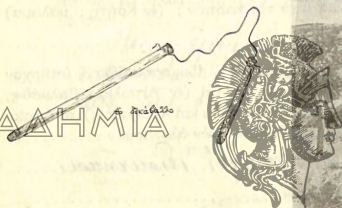
- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλὴν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....



κόπανοι στρουγγιῶν



ξύλο κοπανιζόμενόν διὰ τὸ κοπάνισμα
μικροῦ ὄρου δημητριακῶν...



Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχυῶν ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ στάχυος, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

22) Κατὰ τὸ ἀλῶνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναι, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

...δωδωρα... φρονιμοί... ενομοί... και... ρακκί-
...καδζ...

23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρήσις ἀλυσιοτικής μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς). *ἔρχεται ἀπὸ ἄλλο.*

χρῆς. καὶ ὁριστοῦντε ἐν τῷ ἐτ. 1962.

β'. Δίχνησιμα

1) Πῶς λέγονται οἱ ἄλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ· λειῶμα, ἐν Κρήτῃ· μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην· θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον· δικριάνι, ἄλλοχου· δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. *Ἐργαλεῖοι... μαλαμια...*

[illegible]

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φυτάρι, θρινάκι; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....)

Мэ...ко...дрини



ΑΘΗΝΑΝ

3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνemiζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

... 24.8.05.

4) Πώς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ. (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοῦς κοντύλους ἢ τὰ κόμπια; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλγνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῶων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

Ἐρχόμεθα... πορεύεσθαι... καὶ ζωανέμεναι
κατὰ τὸ εὐαγγέλιον... ἐξ ἧς κατὰ τὴν
μακαρίαν τὴν ἀποκάλυψιν... ὅθεν τὴν διημερίαν
ἐν ταῖς ἐκκλησίαις... ὅθεν... μακαρίαν τὴν ἁγίαν
Πνεύματι τὴν ὁμιλίαν καὶ τὴν ἁγίαν... F

5) Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἁλ-
 νισμα; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἁλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται; (Ἐν

F' O βωβος πότε - 26 - έλθεις μιχαίδε γγ

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἀχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

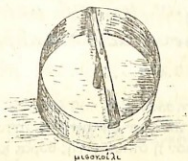
... *Χαίμα... κήν... ὕφαν... ισαύ... εχίχκουβε... κα'...*
... χαίμι... ε... ἄνδρου... μάνο... χα... ερέμα... ισοῦε...
... με... κήν... μία... μακίδυκιν... καὶ... ἐν... ευνεχία...
... ἀκκιδί... αἰ... χυγαί... ἐισερκα... κα'... χαυτρε'...
... με... εμου... αὐό... δαί... κους...

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπτηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ;

... *Ναί... ἔμοι... καὶ... ὕφαν... (μ... αἰμα)*
... με... κήν... ισοῦε... καὶ... ἐν... ευνεχία... με... κα...
... φενάρι... ἔμο... αἰ... κήν... βέ... εως... αἰ... εσο...
... κήν... κορυ... ἔμο... καὶ... ἔμο... εων... κα'... φενάρι...
... καὶ... ἔμο... εων... αἰ... καὶ... μ... αἰ... εων... κα'... κ... εων...

- 8) Ἀλλὰ ἐθίμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. *Χαίμα... κήν... ὕφαν... ἔμο... κήν...*
... ἄρχ... ἔμο... κήν... ἔμο... κήν... με... κήν...
... φ... κήν... κα... κήν... κα... κήν... κα... κήν...
... κα... κήν... κα... κήν... κα... κήν... κα... κήν...
... κα... κήν... κα... κήν... κα... κήν... κα... κήν...

γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι; π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἰπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

[illegible]

- 2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος, εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
γ) τὸ γυφτιάτικο,
δ) τὸ ἀλκωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (δόνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) *Αὐτὰ μαζεύετο εἰς καὶ οἰκίας εἰς εἰδικὰς*

4) Το άχυρον που απεικονίζεται. Είς αποθήκην (άχυρων) εὐτος (τοῦ δοῦν)

4) Το άχυρον που απέθηκεντο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρώνα) ἐντός τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρόν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; καὶ ἄχρηρα. εὐσεβήματα. καὶ ποῖον
 ἀχρηῶνας. (ἀχρηχῶνες). ἐρρίχονταν. αὐαὶ. τὴν. ευεωσῶ
 αὐαὶ. εὐδωγῶ. αὐαὶ. ποῖον. καὶ. ἄχρηρα. (ἀχρηραὶ. αὐαὶ.)
 καὶ. ποῖον. αὐαὶ. ποῖον. καὶ. ποῖον. αὐαὶ. ποῖον. αὐαὶ. ποῖον.

5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Ποῖον. καὶ. δευτέρου. εὐδωγῶ. καὶ. ποῖον. μετὰ. ποῖον.
 μετὰ. ποῖον. καὶ. ποῖον. μετὰ. ποῖον. καὶ. ποῖον. μετὰ. ποῖον.
 καὶ. ποῖον. μετὰ. ποῖον. καὶ. ποῖον. μετὰ. ποῖον. καὶ. ποῖον.

6) Μήπως οὔπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχῶν,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Ποῖον. καὶ. δευτέρου. εὐδωγῶ. καὶ. ποῖον. μετὰ. ποῖον.
 (ποιῶν). καὶ. ποῖον. μετὰ. ποῖον. καὶ. ποῖον. μετὰ. ποῖον.
 Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ; Που φυλάσσεται,
 πρὸς ποῖον ἀσπὸν καὶ ἐπὶ ποῖον χρόνον ; Ἐξήκοντα (ἢ ἑκατόν)
 εἰς. ποῖον. μετὰ. ποῖον. καὶ. ποῖον. μετὰ. ποῖον. καὶ. ποῖον.
 ποῖον. μετὰ. ποῖον. καὶ. ποῖον. μετὰ. ποῖον. καὶ. ποῖον.

Δ'. ΕΤΗΣΙΑ ΠΥΡΑΙ

α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκρίες, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰουδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Ποῖον. μετὰ. ποῖον. καὶ. ποῖον. μετὰ. ποῖον. καὶ. ποῖον.
 Ποῖον. μετὰ. ποῖον. καὶ. ποῖον. μετὰ. ποῖον. καὶ. ποῖον.
 Ποῖον. μετὰ. ποῖον. καὶ. ποῖον. μετὰ. ποῖον. καὶ. ποῖον.
 Ποῖον. μετὰ. ποῖον. καὶ. ποῖον. μετὰ. ποῖον. καὶ. ποῖον.
 Ποῖον. μετὰ. ποῖον. καὶ. ποῖον. μετὰ. ποῖον. καὶ. ποῖον.

Ποῖον. μετὰ. ποῖον. καὶ. ποῖον. μετὰ. ποῖον. καὶ. ποῖον.

Ποῖον. μετὰ. ποῖον. καὶ. ποῖον. μετὰ. ποῖον. καὶ. ποῖον.
 Ποῖον. μετὰ. ποῖον. καὶ. ποῖον. μετὰ. ποῖον. καὶ. ποῖον.
 Ποῖον. μετὰ. ποῖον. καὶ. ποῖον. μετὰ. ποῖον. καὶ. ποῖον.
 Ποῖον. μετὰ. ποῖον. καὶ. ποῖον. μετὰ. ποῖον. καὶ. ποῖον.

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

Παύ... φωτειν... καὶ... Κηρυττοῦ... καὶ...
καὶ... ἀγαθ... καὶ... ἔχουσιν...

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

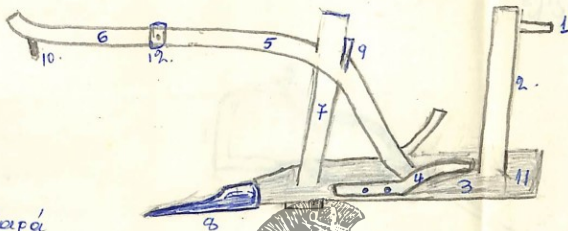
Παύ... ἀποκαίεται... καὶ... Πάσχα... καὶ...
μέ... φωτειν... ἐν... ἐκ... καὶ... καὶ...
Ιούδα... καὶ... ἐχουσιν... καὶ... καὶ... καὶ...
καὶ...

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

Μαχαρίη... ἀγαθ... καὶ... καὶ... καὶ...
καὶ... καὶ... καὶ... καὶ... καὶ...
καὶ... καὶ... καὶ... καὶ... καὶ...
καὶ... καὶ... καὶ... καὶ... καὶ...
καὶ... καὶ... καὶ... καὶ... καὶ...
καὶ... καὶ... καὶ... καὶ... καὶ...

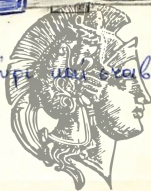
==υγιεινότερο

6215. 4.



- 1) χεραγίτι
- 2) χερση
- 3) ποδάρι
- 4) παρουνι
- 5) σταβάρι
- 6) αμροεσβαρά
- 7) κοάδη
- 8) ύνι
- 9) εγίνα **ΑΚΑ**
- 10) κακαμυαδι
- 11) κουνεούρι

(2) Κουζίνα και διαβαροποιεία



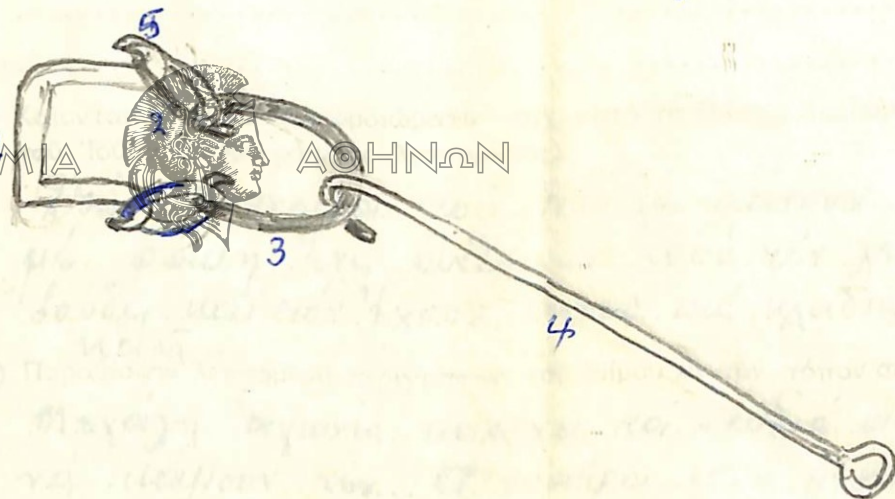
AKAΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

- 1) Νῦρκος
- 2) Θεγίς
- 3) Ἀφειρόνα
- 4) Ἀπροκαβαρά
- 5) Καβρός

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ



Νούρι Θεγίς. 6

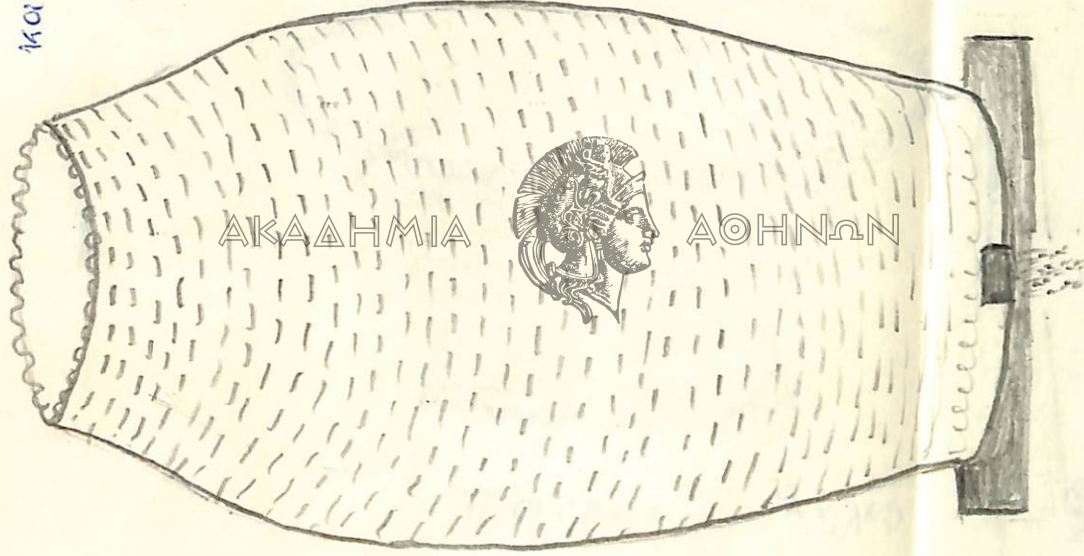
§ 11

Καρυΐδα 6815 29

§ 3. 3. 3. 3.

διωδμενέο ο

καρως.



πανέρυ: τό ἕσταν μέ ράως (εὐάχαι) αὐί
τό χρυσωσιόσων νεί βίζουτ νυγιά ὠρουειά.



πανέρυ 2εχίς 30 & 6.